1840. No. 55.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, den 10 JULIJ.

AANKONDIGING.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, bij besluit van den 31 December 1839, nr. 105, het Departement van Oorlog andermaal te magtigen, om in den loop van dit jaar, ten dienste van het Wapen der Kavallerie, een getal van *70 paarden*, *binnen 's lands geteeld en aangekweekt*, onmiddelijk van de eigenaren te doen aankoopen, en zulks op den voet en de wijze, waarop dit in het vorige jaar heeft plaats gehad, en overeenkomstig de voorschriften, destijds ook in het breede vermeld in de *Drentsche Courant* van den 12 Februarij 1839, nr. 13.

De veranderde omstandigheden ten gevolge van den voet van vrede, op welken het leger is teruggebragt, hebben in die voorschriften echter eenige wijzigingen te weeg gebragt, ofschoon dezelve, wat de hoofdzaak aangaat, dezelfde zijn gebleven.

De geheele executie van den onderwerpelijken maatregel is thans namelijk opgedragen aan den heer Generaal-Majoor, Opperbevelhebber der Kavallerie.

Al hetgeen in de meergemelde voorschriften, op de destijds bestaande Depôts der Kavallerie en daarbij dienstdoende officieren betrekking had, is thans op de te zelfder plaatse, met de Hoofd-administratie der Korpsen gevestigde *gedeelten* derzelve, toepasselijk gemaakt; terwijl voor den tijd, gedurende welken de paarden ter keuring aan de daartoe te kiezen Commissien zullen kunnen worden aangeboden, gesteld zijn de laatste zes maanden dezes jaars; zullende de paarden thans allen moeten wezen van de taille, welke voor de Dragonderspaarden is bepaald bij art. 11 der meergemelde voorschriften, namelijk van 1515—1535 strepen, wordende deze maat genomen met een regtstaande galg van het hoogste der schoft, het hoefijzer daaronder niet begrepen.

Evenbedoelde Commissien, belast met het keuren en aankoopen der paarden, zullen zijn gevestigd: voor de Afdeeling Kurassiers n°. 3, te Leyden; voor de Afdeeling Kurassiers n°. 9, te Haarlem; voor het Regiment Ligte Dragonders, n°. 4, te Zalt-Bommel; voor het Regiment ligte Dragonders n°. 5, te Deventer; voor het Regiment Lanciers, n°. 10, te Utrecht.

Gegadigden worden uitgenoodigd om zich dezen, in het belang der inlandsche Paardenfokkerij genomen maatregel ten nutte te maken.

Assen, den 6 Julij 1840.

De Gouverneur van de Provincie Drenthe,
VAN RECHTEREN.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de provincie Drenthe adverteert bij deze, dat ten zijnen kantore betaalbaar zijn de Pensioenen over de tweede drie maanden van 1840.

De Administrateur voorn.,
VAN SON.

'S GRAVENHAGE, den 5 Julij.

Naar men verneemt, heeft Z.M. dezer dagen den heer *J. J. van Stralen*, Secretaris van het kabinet des Konings, belast met de werkzaamheden van den Directeur bij dat kabinet, welke betrekking met den 15 dezer, ten gevolge van het aan den heer *E. W. Hofman* verleende eervol ontslag, is opengevallen.

— Z. M. heeft bepaald, dat zoowel de belasting als de verdere verordeningen der wet van 30 Mei j.l. (*Staatsb.* n°. 16), nopens het fonds voor den landbouw, al dadelijk ook voor Limburg van kracht zal wezen.

— Aan de Protestantsche Gemeente te Roermond is, tot herstel van haar kerkgebouw, een Rijks subsidie verleend.

— Men verneemt, dat door het Departement van de Marine, in plaats van de zeegaten van Brouwershaven en Goedereede, die om derzelver droogte schier onbruikbaar geworden zijn, de Roompot voortaan als zeegat zal worden aangewezen voor schepen, die uit het Engelsch kanaal komen en tot in Holland willen gaan, hetwelk langs de Keeten en de Zyp zeer doenlijk is.

— De belanghebbende besturen zijn van wege het Departement van Binnenlandsche Zaken onderrigt, dat in het laatst dezer maand of in het begin der volgende zal aanbesteed worden het maken van bruggen op den spoorweg tusschen deze hoofdstad en Utrecht.

— Den 2den dezer is door het provinciaal Geregtshof van Noord-Braband, het vonnis des doods uitgesproken over de personen *W. Schampers*, *Simon Versteegh*

en *Jan Brocks*, welke zich aan brandstichtingen binnen de gemeente Sprang in het afgeloopen jaar hebben schuldig gemaakt.

— Het *Journal de Limbourg* bevat het volgende: Wij verkeerden in eene dwaling, toen wij berigtten, dat de heer *van Baar*, Pastoor van St. Servais, alhier benoemd was tot Vicaris-Generaal voor de geestelijke zaken van Limburg, hetwelk voortaan van het Bisdom van Luik geheel zou zijn afgescheiden. Het schijnt integendeel, dat er besloten is, dat het Nederlandsch Limburg onder de geestelijke administratie van den Bisschop van Luik zal blijven, tot het oprigten van een Bisdom van Roermond. Wij weten niet, of de heer *van Bommel* eenen Vicaris-Generaal zal benoemen, om hem in deze streken te vertegenwoordigen.

— Den 6 Julij. Er zijn wederom geruchten in omloop nopens eenige ministeriële veranderingen, die binnen kort zullen plaats hebben: onder anderen verzekert men, dat de Staatsraad *Baud*, ad interim belast met de directie van het Departement voor de Koloniën, wederom tot Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië zou worden benoemd, ter vervanging van den Luitenant-Generaal *D. J. de Eerens;* dat de Luitenant-Generaal *H.* Baron *Merkus de Kock*, in plaats van den heer *Baud*, met de portefeuille van het Departement voor de Koloniën zou worden belast, en dat jhr. mr. *M. W. de Jonge van Campens Nieuwland* tot Minister van Binnenlandsche zaken zou worden benoemd, in de plaats van den Luit.-Gen. *de Kock*. Wat er van deze geruchten zij (waaraan men algemeen geloof hecht), zal wel spoedig blijken.

BRUSSEL, den 5 Julij.

Heden heeft de doop der jonge Prinses te Laeken plaats gehad.

— Een der Vlaamsche dagbladen zegt, dat de Regering besloten heeft, van de stad Brugge, veel meer dan tot nu toe het geval is, eene zeehaven te maken. Tot dit einde zou er een breed kanaal worden gegraven van af die stad tot aan zee, op 500 mèters ten oosten van Blankenberg.

— In onzen *Moniteur* vindt men den inhoud van eene conventie, den 7 April laatstleden te Rome gesloten, waarbij de betrekkingen van zeevaart, tusschen het Koningrijk Belgie en de Staten van den H. Stoel geregeld worden, op den voet van eene volmaakte wederkeerigheid.

FRANKFORT, den 4 Julij.

Den 28sten der vorige maand heeft de plegtigheid der krooning en zalving van H.H. M.M. den Koning en de Koningin van Denemarken te Frederiksborg plaats gehad.

— Het dagblad van Augsburg behelst een berigt uit Zara, van 16 Junij, waarin gewaagd wordt van eene bedenkelijke gisting in Bosnie en Albanie, die ligtelijk kon overslaan tot eenen openbaren opstand tegen de Porte, en alzoo zeer belangrijke gevolgen zou kunnen hebben. De berigtgever voegt er bij, dat deze gisting werd aangestookt door vreemden invloed, en wel, naar het scheen, door de zoogenaamde propaganda, welke vroeger in het westen van Europa gewoeld heeft, en welke nu in het Oosten, onder den dekmantel van Egyptische of Russische kuiperij, het hoofd scheen optesteken.

PARIJS, den 4 Julij.

De Prins van *Joinville* is gisteren naar Toulon op reis gegaan, om er het bevel over de *Belle Poule* op zich te nemen, waarmede hij naar St. Helena moet gaan, ten einde van daar de asch van *Napoleon* naar Frankrijk over te brengen. De Prins wordt vergezeld door den Generaal *Gourgaud*, Zr. Ms. Adjudant, welken de Koning met deze, zoo het hier heet, vrome zending belast heeft. Men wacht het fregat tegen het midden van December in Frankrijk terug.

— De telegraaf van Toulon heeft eindelijk berigten van den Maarschalk *Valée* overgebragt, welke de ongunstige geruchten, die laatstelijk te zijnen aanzien in omloop zijn gebragt, moeten doen vervallen. Dezelve zijn van den 27sten Junij uit de engte van Mouzaia gedagteekend, en luiden als volgt:

»Ik heb van Medeah een convooi naar Miliana gezonden, waardoor die plaats tot November van leeftogt verzorgd zal wezen. Dit convooi is aangevoerd geworden door den Kolonel *Changarnier*. *Abd-el-Kader* heeft zich, met 6000 ruiters en 2500 man voetvolk, tegen deze togt willen verzetten; doch dit is hem mislukt, en wij hebben zeer weinig volk bij deze expeditie verloren.

»Miliana is in zeer goeden staat van tegenweer gesteld. Ik heb, gedurende de afwezigheid van den kolonel *Changarnier*, zes dagen in Medeah doorgebragt. Ook aldaar zijn de verdedigings-werken bijna voltooid. Zij bevatten het grootste gedeelte van het bosch, hetwelk deze plaats omgeeft.

»Ik zal nog een convooi naar Medeah zenden, waardoor deze plaats insgelijks tot November van leeftogt voorzien zal wezen.”

Het doel van de laatste krijgsbeweging was derhalve, met het einde der vorige maand, zoo goed als bereikt, en het blijkt nu, dat alleen het gevecht van den 16den aanleiding heeft gegeven tot de geruchten, als of het expeditie-leger van den Maarschalk schier voor de helft zoude zijn gesneuveld of gevangen genomen.

— Men verzekert, dat het Gouvernement over Malta gewigtige tijdingen uit het Oosten ontvangen heeft, die niets minder behelzen dan dat, ten gevolge van het afzetten van *Chosrew*-pacha, al de verschillen tusschen den Onderkoning van Egypte en den Grooten Heer weldra vereffend zouden zijn. *Mehemed-Ali* was zoo verheugd geweest over het besluit der Porte, om *Chosrew*, zijnen doodvijand, uit het bestuur te verwijderen, dat hij zijnen eersten Secretaris naar Konstantinopel gezonden had, om den Sultan zijne hulde te bewijzen en zijne bevelen voor de onmiddelijke teruggave der vloot te vragen. Het aanbod om de Turksche vloot terug te

geven, zou gedaan zijn op voorwaarde dat de Porte regtstreeks met *Mehemed* zou onderhandelen.

— *Cabrera* kan zich niet langer in het openveld staande houden en heeft zich in de bergen van Catalonië geworpen, om aldaar als partijganger den oorlog te voeren. Men hoopt weldra een einde aan den burgerkrijg te zien.

— Den 5 Julij. Te Madrid is een decreet afgekondigd, bij hetwelk wordt bevolen, om den dag der promulgatie van de thans bestaande constitutie, als een nationalen feestdag te vieren. — Ook in la Mancha kruisen nog benden van Carlisten; doch deze bevinden zich in een kommerlijken toestand.

LONDEN, den 4 Julij.

De Chinezen gaan voort den handel der Engelschen te verhinderen, en militaire maatregelen te nemen.

— Brieven uit Bombay bevestigen de vorderingen der Russen op hunnen togt naar Chiwa. Hun leger, 24,000 man sterk, heeft dat van den Khan op de vlugt gedreven, die daarop heeft aangeboden, al de Russische onderdanen, welke hij gevangen houdt, in vrijheid te stellen, mits het leger terug trok, hetwelk door den Opperbevelhebber afgeslagen was, die in stelligen last moet hebben Chiwa te bezetten.

ASSEN, den 8 Julij.

Gisteren is alhier geopend de gewone jaarlijksche vergadering der Provinciale Staten. Eene der eerste verrigtingen is geweest het benoemen van een Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in dubbelen getale zullende zamen komen om te beslissen over de wijzigingen in de Grondwet gemaakt, en is hier toe, met 13 tegen 11 stemmen, verkozen de heer Mr. *Hendrik Vos*, Procureur bij het Provinciaal Geregtshof van Drenthe en de Arrondissements Regtbank te Assen, woonachtig alhier.

Verslag van den GOUVERNEUR *en van de* GEDEPUTEERDE STATEN, *aan de* STATEN *der Provincie* DRENTHE, *in derzelver Vergadering van dingsdag den 7 Julij 1840.*

EDEL GROOT ACHTBARE HEEREN!

Terwijl wij, indachtig aan het vele goede, dat in het verloopene jaar aan het Vaderland en in het bijzonder aan dit Gewest mogt te beurt vallen, terugzien op den afgelegden weg, vervullen wij gaarne de taak, om, vóór de behandeling der zaken, welke aan de beraadslaging van UEd. Gr. Achtb. in de tegenwoordige bijeenkomst zullen worden onderworpen, in een kort Verslag te zamen te vatten en aan UEd. Gr. Achtb. te doen kennen de meest belangrijke bijzonderheden, welke, met betrekking tot het bestuur van dit Gewest, gedurende de afwezigheid van UEd. Gr. Achtb. zijn voorgevallen. Wij bieden daartoe het volgende overzigt aan:

Provinciaal Bestuur. Het behaagde Z. M., bij besluit van den 28 December 1839, den heer Mr. *D. J. van Ewijck* als Gouverneur der Provincie uit Drenthe naar Noord-Holland te verplaatsen. Sedert het jaar 1832 aan het hoofd van het bestuur van dit Gewest staande, had de heer *van Ewijck*, gedurende een verblijf in hetzelve van ongeveer acht jaren, zich eene grondige kennis verworven van deszelfs bijzondere plaatselijke en algemeene belangen, welke met ijver door Z. H. Ed. G. werden behartigd en voorgestaan. De Provincie verloor in Z. H. Ed. G. eenen buitengewoon werkzamen en kundigen Regent, dien zij niet dan met leedwezen konde zien vertrekken.

Ter vervanging van den heer *van Ewijck* werd door den Koning tot Hoogstdeszelfs Commissaris over dit Gewest gesteld de heer *J. D.* Graaf *van Rechteren*, die deze betrekking in de maand Februarij ll. aanvaardde en met wiens benoeming Uwe Gecommitteerden redenen hebben de Provincie geluk te wenschen.

In de Vergadering van U Ed. Gr. Achtb. hebben dit jaar drie vacatures buitengewoon moeten worden aangevuld, alle wegens den landelijken stand, ontstaan door het bedanken van den heer *A. Meijer*, te Hoogeveen, als Lid der Staten; door de niet-admissie als zoodanig, in 1839, van den heer *J. A Meursing*, te Eext, ter zake van onwettig geoordeelde zamenstelling van het kiescollegie; en door het overlijden van den heer Mr. *H. G. C. Cassa*, te Dalen. Tot voorziening in die vacatures zijn door de kiescollegiën benoemd jhr. Mr. *P. A. van Holthe tot Echten*, te Echten; voor den heer *A. Meijer* de heer *J ten Holte*, te Dalen; voor den heer *Cassa* de heer *J. A. Meursing*, bij herkiezing. De processen-verbaal van deze verkiezingen worden aan het onderzoek van UEd. Gr. Achtb. onderworpen.

Gemeente-Besturen. Volgens de bepalingen van het Reglement op het Bestuur ten Platten Lande, heeft dit jaar moeten aftreden een derde der Leden van de Gemeente-Raden, welke echter, zeer weinige uitgezonderd, allen zijn herkozen, terwijl tevens is voorzien in de benoeming der Assessoren, die tot het bedoelde een derde behoorden. Aan den heer *J. A. Meursing*, Burgemeester der gemeente Anloo, is door Z. M. tevens opgedragen het Secretariaat aldaar, welke post tot hiertoe was bekleed door den heer *H. Schummelketel*, die in andere betrekking van dáár is verplaatst.

Te Dalen is tot Burgemeester en Secretaris, in de plaats van wijlen den heer Mr. *H. G. C. Cassa*, hiervoren reeds gemeld, benoemd de heer Mr. *J. A. ten Holte*, aldaar, terwijl deze betrekkingen nog onvervuld zijn in de gemeente Zuidlaren

Er heerschte, tusschen de plaatselijke Besturen, zoowel onderling als met de overige autoriteiten, steeds eene goede verstandhouding, gevende die Besturen meerendeels redenen tot tevredenheid, over de wijze waarop de zaken door hen worden behandeld.

Er is, bij Zr. Ms. besluit van den 29 Augustus des vorigen jaars (*Staatsblad* nr. 40), eenige uitbreiding gegeven aan de bij vroegere verordeningen aan de Besturen van steden toegekende bevoegdheid tot de heffing van Leges en Expeditiegelden op de Stedelijke Secretariën, onder voorwaarde, dat de Besturen, welke van deze meerdere bevoegdheid verlangden gebruik te maken, derzelver tarieven onderwierpen aan eene herziening en inzonden aan het Departement van Binnenlandsche Zaken. Uit de berigten echter van de Stedelijke Besturen in dit Gewest, ter dezer zake ingewonnen, is het gebleken, dat deze, immers voor alsnog, geene meerdere Leges verlangen te heffen, dan die, welke reeds bij vroegere verordeningen waren geautoriseerd; zoodat het voormelde koninklijke besluit, althans vooreerst, in deze Provincie niet in toepassing wordt gebragt.

Bevolking. Bij de algemeene Volkstelling, welke, na een tienjarig tijdvak, dit jaar weder heeft plaats gehad, is de bevolking der Provincie gebleken te bestaan uit 72,484 zielen, welke zich verdeelen als volgt: van het mannelijk geslacht 36,763, van het vrouwelijk geslacht 35,721, gehuwden 22,560, ongehuwden 45,761, weduwenaars 1,612, we-

duwen 2,521 , Protestanten 67,698 , Roomsch-Katholijken 3,264 , Israëliten 1,401 , andere Gezindheden 121. Het getal Geborenen heeft, in 1839, beloopen 2,286, waarvan van het mannelijk geslacht 1,199, van het vrouwelijke 1,087, en dat der Overledenen 1,505, te weten: van het mannelijk geslacht 809 en van het vrouwelijk geslacht 696. Er zijn in gezegd jaar 534 Huwelijken gesloten, terwijl geene Echtscheidingen hebben plaats gehad.

Landbouw en Veeteelt. Hoezeer in het jaar 1839 de weêrsgesteldheid, wegens de veelvuldige regens, in den voorzomer en vooral tijdens den hooibouw gevallen, niet altoos gunstig was en het hooi daardoor op sommige plaatsen minder geregeld is gewonnen, zijn niettemin de veldvruchten over het geheel voordeelig geslaagd en ten bekwamen tijde ingezameld. Eene korte beschouwing van de verkregene uitkomsten der voornaamste voortbrengselen van den gewestelijken landbouw zal dit nader doen zien.

De rogge, en in het bijzonder de winterrogge, is uitnemend wél gelukt. Dezelve kan gerekend worden eene zesvoudige vrucht te hebben uitgeleverd, terwijl de zomerrogge, ten gevolge van het te vroegtijdig ter neder slaan van het stroo, door deszelfs buitengewone lengte en zwaarte, wel eenigzins minder voordeelig is uitgevallen, maar toch op eene vijfvoudige opbrengst kan worden geschat. Het ruim verbouw, gevoegd bij de deugdzame kwaliteit van dit graan en de vrij gunstige prijzen, welke gemiddeld van 5 tot 6 gl. kunnen worden gesteld, hebben den landman goede voordeelen gegeven.— De haver, vooral de vroeg uitgezaaide, heeft aan de verwachting alleszins voldaan. — De oogst der boekweit was verschillend: terwijl de zandboekweit gewenscht is uitgevallen, heeft het hoofdproduct, de veenboekweit, waarvan de verbouw van veel meer uitgebreidheid is en meer bijzonder door de arbeidende klasse wordt gedreven, in vele streken niets en in vele slechts eene geringe opbrengst gegeven. — De aardappelteelt was overvloedig en kan op 225 mudden per bunder gerekend worden. — De knollen, wortelgewassen, spurrie en klaver hebben een vrij voordeelig en, bij het bestendig herfstweder, zeer gezond veevoeder opgeleverd. — Het vlas, genoegzaam niet dan voor eigen gebruik verbouwd, is slecht bijgekomen. — De bijenteelt en het gemaak van honig en was is genoegzaam ten eenenmale mislukt. — Gelijk de hooge graslanden eene ruime weide hebben gegeven en daarentegen de lager gelegene door de menigvuldige regens slechts schaars zijn bezet geweest, zoo was ook de hooibouw verschillend, daar van de eerste niet alleen eene meerdere hoeveelheid, maar ook eene veel betere kwaliteit van hooi dan van de laatstgemelde is gewonnen.

Aan de wijzigingen op de keur der stieren, door UEd. Gr. Achtb. in de jongstvorige vergadering vastgesteld, heeft het Z. M. behaagd Hoogstdeszelfs goedkeuring te hechten. Buitengewoon hoog zijn de prijzen van het rundvee geweest en dezelve waren op de voorjaars-markten nog steeds stijgende.

De gezondheidstoestand van het vee is voor het tegenwoordige voldoende: gedurende een groot gedeelte van het verloopene jaar echter en vooral in den zomer van 1839, heeft onder hetzelve, in vele streken der Provincie, het episoötische mondzeer geheerscht, eene ziekte, welke, ofschoon bij eene goede behandeling niet van gevaarlijken aard, den veehouder evenwel veel moeite en zorg verwekt, door de gestadige hulp en oppassing, die het daarmede besmette vee, vooral ten aanzien van de voedering, vereischt. Thans is die kwaal geheel geweken.

[*Het vervolg hierna.*]

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Assen van den een en twintigsten April 1800 en veertig, behoorlijk op de daarvan afgegevene grosse geregistreerd, is, op hun gemeenschappelijk verzoek, zonder opgave van redenen, toegestaan de vrijwillige scheiding van tafel en bed, tusschen de echtgenooten *Willem Lamberts Hoving*, thans zonder speciaal beroep, woonachtig te Zuidlaren, en *Antje Tiessens*, ook wel genaamd *Antje Tiessens Roogaar*, bakkersche, wonende op de Groeve, gemeente Zuidlaren.

Voor extract conform,

Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA,

Procureur.

Al wie iets verschuldigd is aan of te vorderen heeft van de regthebbenden tot de nalatenschap van wijlen mejuffer *A. M. Erkenswijk*, wordt vriendelijk verzocht daarvan binnen de veertien dagen opgave te doen aan de ondergeteekenden.

Assen, *den 10 Julij 1840.*

De Executeuren-Testamentair,

H. J. L. VAN DER WIJCK.

R. REMMELTS.

H. P. Agema van Gorcum te Assen, Agent van de Nederlandsche Maatschappij voor Schoone Kunsten, onder bescherming van Z. K. H. de Prins van Oranje, heeft het genoegen te berigten, dat hij door die betrekking in staat is, om kunstvoortbrengselen, zoo als Platen, Kaarten, Boekwerken, enz., welke in Europa vervaardigd worden, op eene spoedige en minkostbare wijze te leveren; dat hij tot proeve eene fraaije verzameling heeft ontvangen, welke hij het beschaafd Publiek heuschelijk ter bezigtiging aanbiedt, houdende hij zich verzekerd, dat de beschouwing van deze prachtige voorwerpen, de verwachting van deszelfs volkomenheid zal voldaan worden.

Ook geeft bovengenoemde te kennen, dat hij voornemens is, indien hij genoegzame aanmoediging moge erlangen, om eene Bibliotheek opterigten van nieuwe Boekwerken, welke men alsdan tegen 10 cent het deel zal kunnen lezen.

ASSEN. *Marktdag van den 9 Julij 1840.*

ROGGE, het mudde, hoogste prijs *f* 6 - 10, laagste prijs *f* 5 - 80, BOEKWEIT, het mudde, hoogste prijs *f* 5 - 70, laagste prijs *f* 5 - 50. BOTER, het pond, hoogste prijs *f* 0 - 65, laagste prijs *f* 0 - 60.

PRIJSCOURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 8 Julij.

Werk. Schuld 2½ pct.	54	Kansbiljetten	24⅞
Dito 5 pct.	101⅞	Amort. Syndicaat	93¼

Te ASSEN, *ter Provinciale Drukkerij.*